

ferowane, y teraznieysze W. P. należną a swiętobliwą benedictią Metropolitanę jurisdictionis pozwolone były. Żadniey ztąd nagany Przeosw. W. T. nie odniesie, kiedy antiquum ad praxim reducet morem, zwłaszcza że y X. Jego M. iure patronatus życzy tego za panowania swego: Archimandriectwo Słuckie quo ad omnia requisita primitivae restituere formae. To przyłożywszy mądrey trutinie, całuię swiętobliwą rękę W. Przeosw. Wielebnosci.—z Pieczarska. 22 Aprila. An. 1645.

(Из рукописнаго сборника, найденнаго нами въ архивъ Кіево-печерской Лавры; л. 18.; для надлежащаго уясненія настоящаго письма срав. его съ помѣщеннымъ выше подъ № LXXVII).

LXXIX.

Грамота Владислава IV къ бѣльскому старостѣ Козановскому, въ коей онъ, вслѣдствіе жалобы православныхъ жителей г. Бѣльска, приказываетъ возвратить имъ (до окончательнаго рѣшенія дѣла) церковь св. Николая, отнятую уніатами.

1645 г., начал. дни апрѣля.

Vladislaus et caet.—Urodzonemu z Kozanowa Kozanowskiemu, Marszałkowi Nadwornemu Koronnemu, Bilskiemu et c. et c. et c. staroscie, uprzeymie nam miłemu, łaskę naszą Krolewską.—Suplicowali nam mieszczanie Bielscy Religiey Greckiey, iż mieszczan kilka tamecznych z Protopopom unitem, contract iuris w niewiadomosci ich zawarszy y dekretami sobie approbowawszy, nieznosnie im krzywdy y uciężenia czynic nie przestaią, na ktorego to presente contractu wszystko pospolstwo usyluiąc do zguby przywiesc, banitami poczynił y decret sobie w tym roku in contrama(ndatum) otrzymawszy z przysposobieniem iakichsi na to commissarzow, domy y maiętnosci ich pieczętuią y zobiaiają, drugich więzieniem morduią y różne krzywdy y uciężenia ludziom niewinnym, nic nie dbaiąc na sublevatia y mandaty s cancellariey naszej wydane, czynią; cerkwie, im przez kommissarzow podane, gwałtem po-

odbierali y w tym czasie cerkiew iedne s. Mikołaiia, którą z osobiłiwey łaski naszej mieli dla wolnego nabożenstwa swojego, odieli; duchownych ich bicem y mordirstwem despectuią. A ponieważ o to differentie między unitami y disunitami względem zobrania zachodzą, a ieszcze ta sprawa ex remissione na Sądach Relacyinych naszych dotąd nie iest decisa, y w areszcie zostaie, zacyim nim się o tę cerkiew przed nami y sądem naszym rozprawią, żądamy Uprzeymosci Waszey, abys władzą urzędu swego, iako starosta y woyt tameczny, w takowe differentie y oppressie ich weyrzawszy, te roznice ab utrinque uspokoił, albo też, do tey sprawy ludzi wiary godnych wysadziwszy, uspokoić roskazał, iakoby wiecey ci mieszczani nasi pod pretextię pomienionego contractu tak od urzędu mieskiego, (tak) y od pomienionego protopopa krzywd żadnych nie ponosili. A co w tym czasie onym . . . . cerkiew ś. Mikołaiia tenże Protopopa, nie czekaiąc Dekretu naszego niesłusznie wziął, aby Uprz. W. do dalszey decisy Naszey Disunitom podał albo urzędowi podac roskazał, ktoremu życzymy od Pana Boga zdrowia. Dan w Warszawie miesiąca Kwietnia, roku 1645. Panowania naszego Polskiego y Szwedzkiego trzynastego roku.

(Съ копію, хранящейся въ Архивъ бывшихъ греко-уніатс. митроп. при Святѣйшемъ Синодѣ, подѣ № 10368; прежніе №№ 94, 1436).

Примѣч. Козановскій сообщилъ содержаніе грамоты Владислава IV бѣльскому подстаростѣ съ просьбою немедленно исполнить королевское распоряженіе: „Cerkiew ś. Mikołaiia, ktora niedawno iest wzięta, aby się znowu disunitom, *by y w samy dzien Wielkonocy podali.*“ (*Арх. греко-ун. митр. № 10368; прежніе №№ 94, 1436.*)—Декретъ, о которомъ упоминается въ королевской грамотѣ, изданъ былъ въ Варшавѣ 17 января 1645 г. (*Varsaviae feria tertia pridie Sanctae Priscaе Virginis*). Онъ былъ очень не благоприятенъ для православныхъ: вслѣдствіе происковъ уніатскаго бѣльскаго протопопа Луки Боговольскаго (креатуры Меѳ. Терлецаго), означеннымъ декретомъ православные граждане Бѣльска, наиболѣ сопротивлявшіеся уніи, осуждены были на баницію; остальные же (*quod autem atinet Disunitos omnes et singulos*) лишались права занимать магистратскія должности и подвергались штрафу въ 1000 талеровъ, для взысканія коего назначалась особая комиссія. (Подлинный декр. хранится въ *Арх. бывшихъ греко-ун. митроп. при Св. Синодѣ, подѣ № 10369; прежніе №№ 95, 1437.*)